

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25021/2024
16.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиља АА из ... и малолетне ББ из ..., чији је законски заступник мајка АА из ..., чији је заједнички пуномоћник Ивица Коцић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Бобан Митровски, адвокат из ..., ради утврђивања очинства и доприноса издржавању детета, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 338/24 од 12.07.2024. године, у седници одржаној 16.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 338/24 од 12.07.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиља за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П2 109/21 од 17.01.2024. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужени природни отац мал. ББ, рођене ..2020. године у ... па је наложен упис наведене чињенице у Матичну књигу рођених под текућим бројем .. за 2020. годину. Ставом другим изреке, мал. ББ поверена је на негу, старање и васпитање мајци, која ће самостално вршити родитељску право и утврђено је пребивалиште мал. ББ на адреси ..., улица ..., код мајке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа 20.000,00 динара месечно сваког првог до петог у месецу за текући месец на текући рачун законске заступнице мал. детета од 15.05.2020. године и то доспеле износе одједном а наредне до петог дана у месецу за претходни месец. Ставом четвртим изреке, одређена је привремена мера и утврђен начин одржавања личних односа мал. ББ са оцем на тај начин што ће се виђање оца и мал. ББ одвијати четвртком у термину од 8 часова до 9 часова у Градском центру за социјални рад у Београду, Одељење Нови Београд, те да мера остаје на снази 3 месеца почев од 17.01.2024. године, као дана доношења. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљама солидарно накнади трошкове од 578.812,00 динара, са законском затезном каматом од наступања извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 338/24 од 12.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става трећег изреке којим је тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно 20.000,00 динара почев од 17.08.2021. године, сваког сваког првог до петог у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун мајке као законског заступника мал. детета, с тим да је доспеле а неисплаћене износе дужан платити одједном. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става трећег изреке тако што је одбијен, као неоснован, захтев тужиље којим је тражено да се обавезе тужени да допринос за издржавање мал. ББ плати за период од 15.05.2020. године до 15.08.2021. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у одбијајућем делу, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиље су поднеле одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка су тражиле и определиле.

Врховни суд је испитао другостепену одлуку у побијаном делу применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14,87/18, 18/20 и 10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона Републике Србије и оценио да је ревизија туженог неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је мајка мал. ББ, рођене ...2020. године у ..., док је тужени њен природни отац, што је (правноснажно) утврђено првостепеном пресудом од 17.01.2014. године на основу налаза и мишљења комисије судских вештака Центра за хуману молекуларну генетику Биолошког факултета Универзитета у Београду од 04.07.2022. године. Мал. ББ поверена је на самостално вршење родитељског права мајци, утврђено је да је пребивалиште мал. ББ је на адреси мајке и уређени су лични односи туженог са његовим малолетним дететом, а све у складу са налазом и стручним мишљењем Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Нови Београд од 22.03.2022. године. Тужиља је рођена ..1990. године у ..., завршила је факултет, по занимању је ..., запослена у америчкој компанији као асистент директора и остварује приходе од 80.000,00 динара. Тужиља живи са малолетним дететом у изнајмљеном једноипособном стану за који плаћа закупнину 250 евра месечно, као и режијске трошкове. Тужени је рођен ...1976. године у ..., завршио је факултет за менаџмент ..., живи са мајком у ... у стану површине 70 м2, који стан је власништво његове мајке. Тужени од 2018. године није запослен, нема непокретности на своје име и издржава се од пензије коју прима његова мајка и од повремених послова. Мал. ББ је узраста 3 године, похађа државни вртић за који мајка плаћа 6.000,00 динара месечно и часове

енглеског језика за које мајка плаћа 2.000,00 динара месечно. Отац не учествује у издржавању мал. ББ. Тужба у овој правој ствари поднета је 17.08.2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени у обавези да доприноси издржавању мал. ББ месечним износом од 20.000,00 динара, почев од рођења малоленог детета ..2020. године па убудуће, сваког првог до петог у месецу за текући месец, на текући рачун законске заступнице мал. детета, и то доспеле износе одједном а наредне обавезе до петог дана у месецу за претходни месец.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у делу у ком је тужени обавезан на издржавање у досуђеном месечном износу од 20.000, 00 динара сваког првог до петог у месецу за текући месец, на текући рачун законске заступнице мал. детета, и то доспеле износе одједном а наредне обавезе до петог дана у месецу за претходни месец и то за период од подношења тужбе 17.08.2021. године па убудуће, док је за период од рођења детета ...2020. године до 16.08.2021. године по наведеном основу, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, уз закључак да је обавеза туженог законска обавеза на издржавање детета која обавеза почиње да тече од дана подношења тужбе.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су, супротно ревизијским наводима, правилном применом материјалног права обавезали туженог да доприноси издржавању малолетног детета у досуђеном износу почев од подношења тужбе па убудуће.

Према члана 68. Породичног закона, родитељи имају право и дужност да се старају о детету, док према члану 73. родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом. У случају када је поверилац издржавања малолетно дете, висина издржавања се одређује према критеријумима из члана 160. и 162. став 3. Породичног закона, потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, с тим да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ, дужник издржавања.

Врховни суд је оценио да су нижестепени судови, применом наведених законских одредаба, правилно оценили утврђене околности које су од утицаја на одлуку о висини доприноса туженог у издржавању заједничког малолетног детета странака. Наводи ревизије туженог којима се указује да су утврђене потребе мал. детета и одређени новчани износ превисоко одмерени, с обзиром на узраст мал. детета у време подношења тужбе у току поступка и у време пресуђења, су неосновани. Применом наведених законских одредаба и истражног начела из члана 204. Породичног закона, произлази да суд утврђује потребе детета у складу са могућностима родитеља, а с обзиром на узраст мал. детета у моменту пресуђења. Имајући у виду тако утврђене потребе мал. детета, као и личне и имовинске прилике тужиље и туженог, њихове способности да својим радом доприносе издржавању мал. детета и висину минималне суме издржавања у моменту доношења првостепене одлуке, нижестепени судови су правилно оценили стварне могућности туженог у смислу члана 160. Породичног закона. Наиме, тужени као дужник издржавања јесте незапослен, без приходе и имовине, али је здрав и радно способан и нема законску обавезу издржавања других лица, па је у могућности да нађе запослење и додатним

радним ангажовањем оствари приходе у досуђеном износу. С тим у вези, нижестепени судови су правилно оценили да се управо досуђеним износом могу задовољити потребе мал. детета поред оног што мал. дете добија од мајке кроз свакодневно старање, бригу и новчана давања за његово издржавање, сагласно члану 160 и 162. став 3. Породичног закона. И по оцени Врховног суда, обавеза туженог да доприноси издржавању мал. детета, која представља законску облигацију засновану на члану 73. и 154. Породичног закона, настаје подношењем тужбе и од тог датума почиње да тече. У том смислу, тужени је у обавези да доспеле неисплаћене износе по основу установљене обавезе издржавања од подношења тужбе у овој правној ствари исплати у скупном износу, једнократно. С обзиром на напред изнето, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Супротно ревизијским наводима, одлуку о трошковима поступка нижестепени судови су донели правилном применом материјалног права, уз навођење разлога које као правилне прихвата и Врховни суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни суд одлучио као у ставу првом изреке.

Захтев тужиља за накнаду трошкова састава одговора на ревизију одбијен је на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења ове парнице, па је Врховни суд одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**